

LJUDSKI Glas

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OB MURSKO OKRAJE

Uredništvo in uprava: Murska Sobota, Kolodvorska ulica. — Čekovni račun: Narodna banka Murska Sobota številka 641.906.030 — Naročnina: Celoletna din 100.—, polletna din 50.—, četrtletna din 25.—

Štev. 27 — Leto II.

Murska Sobota, 6. julija 1950

Cena 2 din

V Ljutomerskem okraju dobro rešujejo obvezno oddajo

Ako pogledamo potek odkupa mesa, mleka, zelenjave in ostalih pridelkov v okraju Ljutomer, moramo reči, da so v okraju še z dokaj dobro organizacijo uspeli odkupiti lepe količine planiranih artiklov. Tam, kjer so se KLO iz KDZ dovoljno pripravili na odkup, beležijo posebno dobre uspehe. Če pogledamo okrajni plan oddaje mesa za letošnje leto, vidimo, da so presegli plan, kakor privatniki tako zadrugi za 27%. Posebno dobro so se izkazale nekatere zadruge, kakor je to zadruga v Ivanjkovcih, ki je izpolnila plan oddaje že 73% od celotnega leta, še boljši pa so zadrugi v Razkrižju. Tudi v Noršinski zadrugi so od predvidenega plana 3850 kg mesa, oddali celo 4110 kg ter tako za 260 kg presegli plan.

Zelo dobro se izkazuje poedinci v privatnem sektorju. Ros Franc iz Stare-nove vasi je izpolnil letni plan oddaje prašičev in Rozmarič Franc iz Veržeja, pa je prekoračil svojo letno obveznost za 17 odstotkov.

Pri uspešnem odkupu pa se opaža slabša organizacija v nekaterih zadrugah, kot na primer v Savcih in v Trnovcih, kjer še do danes niso ničesar oddali. Tudi v Veržeju bi lahko bili zadrugi boljši. Od predpisa 1610 kg mesa so oddali do danes le 450 kg. Če pogledamo poedince posestnike, kako izpolnjujejo obveznosti do države, ugotovljamo mnogo primerov malomarnega odnosa do planske oddaje. Posestnika Kukovec Rozalija iz Trnovca še do danes ni oddala ničesar, čeprav ima večje posestvo ter ima predpisano za oddajo 4 prašiče. Nič boljša nista posestnika Polanjko Alojz iz Libanje in Štampa Rudolf iz Koga, katera še nista ničesar oddala.

V okraju so uspešno dosegli in celo presegli plan oddaje mleka. Najboljše so izpolnili planske obveznosti v državnem in privatnem sektorju, nekaj slabše v zadrugah, ker še nimajo dovoljno živinoreje. V mesecu maju so se najbolj izkazale in visoko presegle plan oddaje mleka sledeče zadruge:

Stročja vas, Kog, Borejci, Iljaševci, Branoslavci in Vučja vas. Med privatniki pa so se posebno izkazali: Slavič Jožko iz Cyena, ki je oddal 1700 litrov mleka. Mnogo ne zaostajajo Salomon Ana iz Lokavcev, Rajter Avguštin iz Gerlave in drugi.

V okraju pa dobro uspeva tudi odkup zelenjave in zdravnih zelišč. Tako so odkupili do danes že 6992 kg zelenjave in nekaj nad 1600 kg zdravnih zelišč.

Prve domače snopovestnike, ki jih je izdelala tovarna »Pobeda« v Novem Sadu, so strokovnjaki na mestni ekonomiji v Novem Sadu preizkusili. Obnesli so se prav dobro.

Med prvimi so se obvezali

Sindikalne podružnice ob vpisu ljudskega posojila sprejemajo konkretne obveze. Dan za dnem se člani na masovnih sestankih individualno obvezujejo za vpis ljudskega posojila.

All bodo zmožni delovali kolektivni v soboškem okraju vpisati 3 milijone ljudskega posojila?

Odgovor nam dajejo sledeče podružnice!

Po poročilu Okrajnega sind. sveta so dosedaj javili svoje obveze:

1. Okrajni magazin za din 115.000.
2. Bolnica za din 52.500.
3. Mestni ljudski odbor za din 32.000.
4. Državni zavarovalni zavod za din 40.000.
5. Podružnica prosvetno-političnih delavcev pri OOOF Murska Sobota za din 100.000.

Kolektivni si napovedujejo tekmovanje, da zainteresiralo slehernega člana.

Prčakujemo še poročila od ostalih kolektivov.

Tudi prosvetni delavci iz Dolnje Lendave se zavedajo pomena ljudskega posojila

Člani novo ustanovljene sindikalne podružnice prosvetnih delavcev št. 2 iz Dolnje Lendave, so na sestanku razpravljali o vpisu ljudskega posojila. Sklenili so, da bodo letos vpisali več, kakor leta 1948 in s tem dokazali vso predanost vodstvu KPJ v graditvi socializma. Pri sprejemanju obvez ljudskega posojila se je med njimi razvilo živalno tekmovanje, kdo bo več vpisal. Tovariši Valentič,

Lipičnik, Berden in Hožjan so se obvezali za vpis po 4000 dinarjev in tov. Šabjan in Kvas pa po 5000 din. a ostali od 2000 do 3000 dinarjev. Tako je 27 članov po individualnih obvezah doseglo vsoto 80.000 dn ljudskega posojila in s tem preseglo vpis posojila iz leta 1948.

VINOZA v Radgoni je 100 odstotno izvršila proizvodni plan

Na državnem vinogradniškem posestvu v Radgoni so delavci sklenili uvesti tekmovanje v kmetijski proizvodnji kot stalni način dela.

S tekmovanjem za večjo storilnost je pričel delovni kolektiv že letos v januarju pri rigolanju, cepitvi in sajenju vinske trte, medtem ko pri ostalih kmetijsko-vinogradniških delih tega načina tekmovanja še niso uvedli. Že takrat so pri vseh delih beležili lepe uspehe. Tako so mesečni plan proizvodnje izvršili 14 dni pred rokom, plan vlaganja in sajenja v trsnici pa 5 dni pred rokom. Tekmovanje, ki ga je sedaj uvedel delovni kolektiv kot stalni način dela, zajema sledeče točke:

1. Znižanje neopravičenih in opravičenih izostankov od dela na minimum;
2. skrajševanje rokov mesečnih operativnih planov;
3. dvig kakovosti dela;
4. polnoštevilna udeležba pri prostovoljnem delu;
5. polnoštevilna udeležba na sindikalnih in političnih sestankih;
6. zvišanje števila udarnikov.

Že sam začetek tega tekmovanja je pokazal lepe uspehe, saj se več

kot ena tretjina delavcev bori za časten naslov udarnika. Delavci delajo ob času važnih in nujnih vinogradniških del, kakor ob škropljenju, zvepljanju in slino, od 12 do 15 ur dnevno. Brigade tekmujejo med seboj. Tomšičeva brigada je pričakala rano jutro v vinogradih, da bi čimprej in boljše opravila vsa dela ter tako obvarovala letošnji obetajoči vinski pridelok. Dosedanji proizvodni plan je dosežen 100%. Dnevne uspehe nazorno pokaže grafikon. Posamezne brigade in delavci lahko že naslednji dan kontrolirajo svoje dosežene uspehe. V tekmovanje je vključena tudi ženska delovna sila.

Tekmovanje koscev in žanjic

Antifašistična fronta žena v Dolnjih Slavecih je priredila preteklo nedeljo zelo uspelo prireditve. Žene iz Dolnjih Slavec so povabile najboljše kosce in žanjice iz Gornje Lendave, da se pomerijo z njimi. Gornjelendavčani so se povabili odzvali. Pred številnimi gledalci, med katerimi je vladalo za tekmo izredno zanimanje, je bila pšenica v trenutku požeta in pospravljena v križe.

Na 1 ha površine so pridelali 26,5 stotov

Zadrugi zadruga »Novi svet« v Tešanovcih so že poželi ječmen. Težko klasje je bogato poplačalo delo zadrugnikov. Na 1 ha so pridelali 26,5 stotov zruja. Do danes še ni imel nihče v Tešanovcih takega pridelka in tolikšnega donosa.

Čestitati je članom zadruga »Novi svet« na tem delovnem uspehu in prepričani smo, da to ni dokončna meja hektarskega donosa, saj bodo naši zadrugarji iskali novih načinov, da dosežejo in presežejo sedanj do nos.

Vsekakor je potrebno, da gospodarji privatnega sektorja v tej vasi prevzamejo nov način kultiviranja žit, ker to pomeni dvig hektarskega donosa v splošnem, a po novi Uredbi o odkupu za leto 1950 pomeni pravico na večjo količino industrijskih izdelkov in predmetov široke potrošnje, kar je pogoj resničnega dviga življenjskega standarda naše vasi.

N. A.

Pridelali so 42,48 stotov semena oljne repice

KDZ Benica je v dolnelendavskem okraju dosegla najboljši hektarski donos semena oljne repice, kar je sedveda rezultat požrtvovalnega dela vseh zadrugnikov.

Zasajene površine je imela 2,80 ha. Zetev je deloma opravilo ostalo poljsko delo okopavanje, košnja in drugo, vendar pa so zadrugi posvetili vso skrb spajljanju repice. Da se ne bi iztrešča, so jo želi le v nočnih urah, kljub temu pa so z delom pravočasno končali.

Do 21. t. m. je bilo vse pripravljeno za mlatitev. Mlatilničar Fric iz Dolnje Lendave pa se je izgovarjal, da za njo še ni pripravljen, čeprav je odločbo za mlatitev prejel že meseca marca t. l. ob enem pa tudi ves potreben material. Šele na intervencijo KTK se je mlatitev začela.

V enem dnevu so zadrugi z njo končali, istočasno pa so okopavali koruzo in opravljali še druga opravila. Namatili so 42,48 stotov semena in tako bili poplačani za dobro delo. To je dosedaj najboljši hektarski donos oljne repice v okraju.

F.

Zmagala je skupina iz Dolnjih Slavec, ki je pšenico hitreje požela in pospravila, toda kosci in žanjice iz Gornje Lendave so delo opravili bolj natančno. Kmetje, ki so ocenjevali delo so zlasti pohvalili tovaršico Gradovo iz Gornje Lendave in Benjak Justino iz Dolnjih Slavec, ki sta z največjo spretnostjo vezali snopje. Kosci in žanjice so sprejeli lepe denarne nagrade, okrajni odbor AFŽ pa je podaril za nagrado knjige. Po tekmi koscev in žanjic so žene iz Dolnjih Slavec priredile veselico, katere čisti dobiček so namenile za gradnjo zadrugnega doma in pa za pomoč revnim otrokom v vasi.

Površnost evidentičarja pri MLO v Murski Soboti

Kmetovalci v Murski Soboti in vrtičkarji, ki posedujejo nekaj zemlje, se dostikrat upravičeno pritožujejo, da niso pravilno obremenjeni z različnim odkup, da davek ni pravilno odmerjen in da razdeitev živilskih nakaznic ni v redu. Vzroke za take primere iščejo v tem, da je plan odkupa in davek previsok itd. Vzrok raznih nepravilnosti pa bomo takoj našli, če pogledamo evidenco, katero ima MLO nad površinami kmetovalcev in vrtičkarjev.

Pravilno izpolnjeni gospodarski listi so osnova za odmero odkupov, davkov itd. Na MLO imajo sicer izpolnjene gospodarske liste, kakor sami pravijo, da pa gospodarski listi niso pravilno izpolnjeni, najlepše kaže popis izvršitve setve za leto 1949/50. Popis so izvršili kar v pisarni in podatke kar prepisali iz gospodarskih listov. Seveda so zato tudi številke, ki so jih dobili pri tem popisu, pisarniške.

Da popis ni bil pravilen, nam pove sledeči primer:

Pri popisu ki je bil izvršen decembra l. 1949, so izkazali skupno 742 ha njiv, katere poseduje 816 gospodarstev ozir. vrtičkarjev. Pri sedanjem popisu so pa izkazali samo

670 ha njivskih površin in to pri 662 gospodarstvih ozir. vrtičkarjih. Kam je izginilo 72 ha njiv in 154 gospodarstev-vrtičkarjev, pa najbrž merodajni na MLO niso pomislili in ne bodo znali povedati, pove pa nam sam popis. Isto je s podatki, ki so vneseni v popis in ki ne kažejo resničnega stanja površin posameznikov.

Vse kaže, da je evidenca nad površinami zelo slaba in je zato nujno, da merodajni referenti na MLO pristopijo k temeljitemu delu in odredijo svojo gospodarsko evidenco. Krivda za vse nepravilne obremenitve z odkupi, odmerjanje drevka in nepravilne delitve živilskih nakaznic, leži ravno v neurejeni gospodarski evidenci.

Obiskali so tovarno v Strnišču

Prejšnjo nedeljo zjutraj je bilo vse živo in veselo na postaji v Murski Soboti. «Kam se peljete?» so vpraševali sopotniki, ki so se posedli po vagonu. «Gremo si ogledat našega varjajo delavci in delavke Komaj so pričakali čas, da

Vso pot do Strnišča je pogovor potekal okrog tovarne, kakšna mora biti, ali je res tako ogromna, itd. Vsem pa je bil vlak ki je sopihal preko prekmurskih polj, prepočasen. Radi bi bil čimprej na cilju v Strnišču. Po dolgi nestrpnosti se je le slehernemu izpolnila želja.

S ponosom, navdušenjem in z zanimanjem so si obiskovalci ogledovali objekt za objektom. Vodiči tovarne so za vsaki obrat tolnačili istega v proizvodnji glinice in aluminija. Na vprašanja so odkrito in tovariško odgovarjali.

Tovariš Plisar je ob vsem tem navdušeno izjavil, da mora biti sedaj vsakemu jasno, zakaj se čunito pomnikanje v tem ali onem predmetu. Vsak naš človek bi moral vedeti, kaj se dela in gradi. Čimprej moramo dograditi tovarno, so s ponosom nehoti obiskovalci izražali svoje občutke. Saj bodo povedali vsakemu, kaj se ustvarja v naši državi. Prepričali so se z lastnimi očmi, kaj je sposoben ustvariti naš narod, če ima oblast v svojih rokah. «Nikdar in ni-

Ali res morajo potrošniki kupovati sadje po odiruških cenah na soboškem trgu?

Sedaj, ko zori sadje, si brez dvoma vsak človek poželi svežega sadja, vsaj od časa do časa. Predvsem uslužbenci in njihovi otroci, ki so navezani na garantirano preskrbo. Nova država polga veliko pažnjo na to, da bi bilo sadje s svojimi cenami dostopno slehernemu delovnemu človeku. Tako vidimo sedaj ob času sezone v Mariboru, Ljubljani, Celju in drugih mestih, vedno dovolj svežega sadja in to po zmernih cenah, kar gre v veliko meri zasluga podjetjem «Sadje — zelenjava».

Zalostno in nerazumljivo pa je, da tega ni opaziti na soboškem trgu, kjer se ljudje ravno tako žele sadja, kakor v vseh drugih mestih. Vendar na

soboškem trgu ni opaziti tega, od podjetja «Sadje — zelenjava», ki v vsaj sezoni ni poslalo na trg poštenega kg sadja. Od časa do časa prihajajo na trg s sadjem le maloštevilni privatniki, ki sretno izkoriščajo pomnikanje sadja z odiruškim, delovnemu človeku nedosegljivimi cenami. Pogledajmo samo cene pri češnjah:

Prve češnje so prodajali po 1 din komad, kar se še nekako da razumeti, saj češnje so bile prve na trgu. Ni pa razumljivo, da so se češnje prodajale sredi največje sezone po 50 din za liter, to se pravi, da si plačal kg češnje 70 din. Saj so češnje lahke ter vaga 1 ter le 0,70 kg. Za češnjami so prišle na trg prve bruske, pozneje marelice. Človek bi mislil, da bodo cene padle, pa ni tako. Kg marelic se prodaja celo po 100 din. Ljudje se zgrinjajo in ogledujejo ali malo kdo kupi. Kako bo gospodinja kupila sadje in žrtvovala 100 din?

Pri teh odiruških cenah sadja na soboškem trgu, s katerimi se okoriščajo v veliki meri le prekupčevalci, ne pa delovni kmetije, se vprašamo, ali potrošniki v Murski Soboti res morajo kupovati sadje po tako visokih cenah?

«Proste cene!» zmigujejo tovariši na okraju. Takšnega imenja so menda tudi pri podjetju «Sadje in zelenjava» v Murski Soboti, ker ne vidijo potrebe po nakupu sadja. Kaj bi bilo, če bi podjetje «Sadje in zelenjava» odkupilo sadje v krajih, kjer so cene zmerne, ter isto postavili na soboški trg. Le s konkurenco bi spremenili nezmogljive cene sadja, kar bi omogočilo nakup sadja potrošnikom v Murski Soboti.

kmetijstva nemogoč brez tehlike in da je traktor in agrotehnika predpogoji hitreje in boljše obdelave zemlje.

Avto-moto društvo iz Murske Soboti v času predkongresnega tekmovanja ni izpolnilo sprejetih sklepov, od katerih je bil najvažnejši, da izvežbajo v kmetijski šoli Rakčan 40 traktoristov. Iz dneva v dan so mladinci kmet. tehnikuma pričakovali pomoč v strokovni vzgoji za dobre traktoriste, a želja se jim ni izpolnila.

koli ne bi verjel, da smo sposobni graditi take gigante, če se ne bi na lastne oči prepričali, je rekel Lajči. «Sedaj nam je jasno, zakaj so nas vzhodne informbirojevske države blakirale. Prevaril so se, če mislilo, da odvrnemo nas z naše poti, je dejala Rozka.

«Sedaj si še poidimo ogledat naše naselje.» jih je s ponosom povabil tov. Tonec. Kakšno začudenje je vladalo pri vseh, ko so si ogledovali stanovanjske bloke, v katerih stanojejo ali pa še bodo stanovali delavci. Marsikdo je gojil skrito željo, da bi se rad vključil v delo tovarne. Vse je pa prevečelo zadovoljstvo, da ljudska oblast skrbi za delovnega človeka.

Najboljši krožek KT je v Mestnem kleparstvu

Za uspešno izvrševanje sklepov v času predkongresnega tekmovanja LT je bil nagrajen krožek kluba tehnik mestnega kleparstva z maketo zmage delavskega razreda in z lepimi knjigami. Še posebej pa so bili nagrajeni z diplomami člani krožka tov. Štertak Alojz, Sever Jože in Lutar Vinc.

Dne 28. junija 1950 je bil na novo formiran klub tehnik Tešanovcih, kateri ima v sklopu društva traktorski, avto-moto in agrotehnični krožek. Mladinci krožka vedo, da je razvoj

delo. Isti večer so zapeli mladincem v taborišču «Franca Rozmana», tudi člani KUD «Jedinstvo» iz Beograda. Nato sta društvi priredili skupen nastop. Mladina je z veseljem sprejela skupen program pesmi Srbov in Slovencev. Saj v teh taboriščih dela in vzgoje naše mladine, cvete bratstvo in enotnost naših narodov. «Slovenci jesu, a i naši jesu,» je bila ocena mladine po nastopu.

Zbor je nato nastopal v Novem Beogradu. Sprejeli sta ga taborišči «Jože Vlahovič» in «Milanovič». V taborišču «Milanovič» so pevci nastopili ob podelitvi prehodne zastavice, ki jo je dobila najboljša brigada. «Zadržali jo bomo,» so vzklicali mladinci. Pri tem niso pozabili ne na Partijo, ne na svojega maršala Tita, ker njemu in Partiji zaupajo. Po svečanosti se je razvil v taborišču veselje. Člani zbora, mladinci in mladinke so plesali kolo in ko se je oglašil znak za počitek, je v taborišču zamrla pesem.

V taborišču «Jože Vlahovič» je bilo mnogo pripadnikov narodnih manjšin. Zivahni Italijani se takoj odkrivajo s svojo hitro govornico. Madžari so pravkar nekaj govorili o

šoli. Vsi naši narodji in manjšine so vključeni v delovno akcijo. Madžarom je pesem zbora izredno ugajala. Ploskali so in želeli več in več. Pa smo jim še dve dodali, da je bilo po njihovem. Naslednji dan so zato mogoče hitreje rasle nove hiše studentovskega naselja Novega Beograda.

Ponovno smo nastopili v Beogradu. Na vrsto je prišlo taborišče «Bude Tomiča» ob velikem stadionu JA. To taborišče je vzorno urejeno in izredno čisto. Prav takšne so barake. Graditelji imajo lepo urejeno dvorano za kulturno-umetniške prireditve. Tudi njim smo zapeli. Vsi niso imeli prostora v dvorani, toliko jih je prišlo. Navdušeni so zboru ploskali in obrzali so jim sijali od zadovoljstva.

Zbor je skupno priredil 9 koncertov za 19 brigad. Poslušalo ga je 3 tisoč 600 mladincev in mladink. Po k' članem delu so se pevci vrnili v Prekmurje. Prišli so bogatejši domov, prepričani, da socialistična izgradnja našega glavnega mesta naglo raste, vzporedno z njo pa raste cvet naših narodov, naša delovna mladina, mladina socialistične Jugoslavije.

Videli smo uspehe ...!

Prejeli smo pismo s turneje pevskega zbora «Šefana Kovača» po Novem Beogradu.

Pevski zbor sindikalno kulturno umetniškega društva «Štefan Kovač» iz Murske Soboti vsako leto obišče največja gradbišča naše prve Petletke, kjer nudi s svojo pesmijo delavcem in udarnikom za njihov trud tudi nekoliko razvedrila. Člani zbora so se na teh potovanjih seznanili z delovnim poletom graditeljev proge šamac-Sarajevo, bili so priče uspehov, ki jih je dosegla mladina v Novi Gorici, videli so borbo mladine na cesti Bratstva-Enotnosti. Že lansko leto so graditelji Novega Beograda prepričali člane zbora, da se delovni polit. prostovoljniki delavcev veča iz leta v leto. Letos pa je pevski zbor ponovno obiskal te velike borbe za izgradnjo našega središča Novega Beograda. Veliko razumevanje so delovni kolektivi ter vodje obratov in ustanov v Murski Soboti, pokazali za to akcijo zbora. Sami člani zbora so pokazali največjo požrtvovalnost. Zbor je obiskal graditelje v novem in starem Beogradu. Ne vem, če sem

se pravilno izrazil, ko sem rekel stari Beograd, kajti kdor je bil nekoč v Beogradu, ne bo več rekel, da je bil sedaj v starem Beogradu. Povsod so nova, velika in svetla poslopja, nove ulice, stadion JA, pionirski parki in igrišča, nova prometna vozila itd. Danes pa živi v Beogradu tudi popolnoma nov človek. Ni več videti brezposelnih delavcev pred železniško postajo in ljudje iz Bosne in Makedonije ne iščejo v pristanišču dela. Pa tudi ni več bogate borzuazije, ki bi živela na račun delovnega ljudstva. Danes je Beograd eno samo veliko gradbišče, kjer se na vsakem koraku vidijo izpremembe, ki so plod dela novega socialističnega človeka.

Pevski zbor je nastopil najprej v taborišču «Franca Rozmana», ki je kipel od mladosti ob pripravah za fizikalni in kulturni festival. Zgodaj zjutraj in pozno zvečer so mladinske brigade izvajale skukinske vaje na svojem fizikalnem igrišču. Po zajtrku so odšli na delo. Zastave v rokah mladincev in pesem na njihovih ustih jih je spremljala na

270

Trudimo se za čim uspešnejšo izvedbo gospodarskih in političnih nalog

Pot od ravnine do severne meje vodi preko več položnih hribovk, posestij z gozdovi. Med njimi se razprostirajo rodovitna polja s krasnim, že porumenelim žitom. Pod zadnjim hribovkom, tik ob Madžarski meji, leži vas Prosenjakovi, ki je središče šestih obmejnih vasi in kjer živijo pripadniki madžarske manjšine.

»Obiskal bom Kološo,« sem si dejal. Poznam ga kot dobrega frontovca, člana Partije, ki se s svojim delom uvršča med najboljše v okraju. Prav tako tudi tov. Kardoš, s katerim sem se želel istočasno srečati.

Ko smo se sestali in se razgovarjali o raznih gospodarskih in političnih vprašanjih, sem ugotovil, da je življenje v tem kraju zelo pestro. Na množičnih sestankih Osvobodilne fronte rešujemo vse gospodarske naloge, je dejal Kardoš, kar je edno pravilno in v veliko pomoč pri delu ljudski oblasti. »Tako nam je tudi po novi uredbi o obvezni oddaji uspelo plan pravilno razbiti. Sicer so nekateri večji kmetje malo pogodrnjali, toda mali kmetje so jim kaj hitro dokazali njihovo nepravilno stališče.«

»Kako pa dela organizacija AFŽ?« sem vprašal. »Volitve v odbore AFŽ smo že uspešno izvedli in naše žene so že začele delati,« je nadaljeval tov. Kološa, »samo okrajni odbor AFŽ bi nam moral poslati boljše aktivistke. Tako pa se je zgodilo, da sta dve aktivistki kar v travi ležali in čakali, kdaj pridejo žene na volitve.«

Ko je tov. Kološa videl, da me v podrobnosti zanima delo množičnih organizacij, je posegel v besedo in dejal: »Tudi gradnja zadrúžnega doma napreduje. Meseca septembra bomo imeli prodajalno KZ in pisarno KLO že v zadrúžnem domu, kar je zasluga množičnih organizacij. Na-

to je obrazložil zakaj vse jim bo služil zadrúžni dom, ko bo gotov. »Kakor Prosenjakovčani, tako pomagajo tudi ljudje iz ostalih vasi tega krajevnega ljudskega odbora graditi svoje kulturno in gospodarsko središče. Razen del, ki jih opravljamo v naši vasi, izpolnjujejo člani množičnih organizacij tudi naloge zveznih del Plan frontne brigade za sečnjo lesa smo 100% izpolnili in v primerjavi z drugimi smo še kar dobro služili. Seveda pa je bilo treba tudi močno prijeti za delo, da smo lahko plan presegli.«

Nato sta mi tov. Kološa in Kardoš naštel še celo vrsto sklepov, ki jih bodo člani množičnih organizacij izvedli v tem letu. Nazadnje sta še dodala s posebnim poudarkom: »Mi se trudimo, da čim uspešneje izvajamo vse gospodarske in politične naloge. Napake, ki se nam pri tem vrivajo, sproti odpravljamo. Mi hočemo s svojim delom dokazati sosedem, ki nas danes tako nesramno blatijo in klevetajo, da si skupno z ostalimi Jugoslovanskimi narodi gradimo boljše in srečnejše življenje v novi socialistični domovini.« B.S.

Ze na njivi odbrajmo semenski krompir

Večina krompirjevih sort se je pri nas tako izrodila, da ne daje več zadovoljivega pridelka. Izrojen bolan semenski krompir daje več kot polovico manjši pridelok.

Če pogledamo po naših krompirjevih nasadih, vidimo precej žalostno sliko. Večina nasadov je mešanica raznih sort jedilnih in industrijskih. Posledica tega je, da je pridelok majhen in kakovostno slab. Krompir je predvsem pri nas v obmurskih okrajih močno degeneriran oz. izrojen, kar se je najbolj videlo spomladi na vskladščenem semenskem krompirju v obliki nitavosti. To je, da ima semenski krompir drobne, slabotne in nitaste poganjke (klince). Od takega semena ne moremo pričakovati dobrega pridelka, ker odžene le slabe poganjke (grmušelj), pod katerim najdemo kvečemo le 1 do 2 gomolja. Ti gomolji pridejo zopet med semenski krompir in tako se širi in množi slaboten, bolan krompir v breme pridelka.

Da to preprečimo in pridelok povečamo moramo jemati semenski krompir le od zdravih močno razvitih rastlin. To pa lahko dosežemo

Sklicali so sestanek, a zastopnikov ni bilo

V ljutomerskem okraju vlada posebno med kmečko mladino veliko zanimanja za fizikalno udejstvovanje. Tako je mladina iz Jeruzalema sklicala ustanovno skupščino za ustanovitev telovadnega društva.

Tovariši iz okrajnega komiteta mladine in OTO so obljubili, da pošljejo svoje zastopnike. Obliuba je ostala samo na papirju, kajti prišel ni nihče, 45 mladincev je zastoj čakalo na tovariše.

Tako brezplodno sklicevanje sestankov ne bo rodilo nobenih uspehov in samo odbija mladino od dela. Zato je potrebno, da odgovorni ljudje v Ljutomeru v bodoče bolj skrbijo za množičnost telesne vzgoje in za ustanavljanje novih telesno-vzgojnih organizacij na podeželju.

Ižakovčani so že izpolnili svojo nalogo

Glavna naloga prosvetnega aktiva Ižakovci v predciestvalnem času je bila, da nudijo kulturno-prosvetnemu delu v vasi organizacijsko obliko in Ižakovčani so to tudi izpolnili. 22. junija so ustanovili svoje izobraževalno umetniško društvo. V društvu bo delovala izobraževalna, dramatska in pevška sekcija. Društvo šteje za enkrat 39 članov. Septembra bo društvo nastopilo za okrajnem festivalu v Murski Soboti.

samo tako, če odberemo krompir za seme v času vegetacije rasti, ko vidimo vse dobre lastnosti rastline.

Ministrstvo za kmetijstvo je izdalo potrebno navodilo za pravočasno odbiro semenskega krompirja. Navodilo lahko dobi vpogled vsak kmetovalec na KLO ali pa v kmetijski zadrugi. Naloga KLO in KZ, je da kmetovalce seznanijo s temi navodili, da si lahko pravočasno preskrbe dobri in zdrav semenski krompir.

Kaj so vse napravile žene v „Tednu matere in otroka“

V tekmovalstvu za »Teden matere in otroka« in v tednu samem so se žene v murskosoboškem okraju močno razgibale. Žene so nudile zlasti vso pomoč bodočim materam in posvetile mnogo pažnje otrokom.

V Tednu matere in otroka je bilo ustanovljenih 15 aktivov za pomoč nosečim ženam. V Andrejcih, Ižakovcih, Križevcih in Puconcih so žene pomagale bodočim materam pri delu na polju. Ustanovljenih je bilo tudi 10 aktivov za pravilno razdelitev plečnic, ki so takoj pričeli z delom in so žene v Puconcih in Dokležovju s tem delom zelo zadovoljne.

Žene v Gornji Lendavi so vzorno uredile Dom igre in dela. DID so odprle tudi žene v Cankovi, V Beltincah pa se je Dom igre in dela preselil v nove prostore, s čimer se je povečala možnost sprejemanja otrok. Žene v okraju so odprle tudi tri občibanove koticke, in sicer v Gornjih Petrovcih, Dokležovju in Križevcih. Dokončno je bilo urejeno tudi otroško igrišče v Murski Soboti.

Okrajni odbor AFŽ je nakupil za 37.000 dinarjev raznih igračk in jih porazdelil med otroke v Domovih igre in dela in na igriščih.

Delovni kolektivi v Murski Soboti so v počastitev »Tedna matere in otroka« sprejeli lepe delovne obveznosti. Trije mizarški kolektivi so se zavezali izdelati štiri opreme za občibanove koticke. Člani v Križevcih, Gornjih Petrovcih in Dokležovju so opremo že dobili, za Mursko Soboto pa še ni gotova. Kolektiv mestne kolarske delavnice je v tem tednu izdelal dve gugalnici in ogrodje za plezanje za otroško igrišče v Murski Soboti. Mestno kleparstvo je izdelalo 20 lopatic in 20 vedric ter 40 rotopuljnic za otroke. Člani sindikalne podružnice Mestnega ljudskega odbora so naredili 51 prostovoljnih ur pri ureditvi otroškega igrišča.

Na pobudo žena je Mestna ekonomija v Murski Soboti prevzela patronat nad otroško restavracijo. Re-

Ne verjame v ljuško oblast...

Naši ljudje so pravilno razumeli važnost cepljenja proti raznim boleznim. Se pa najdejo tudi tak, ki širijo razne vesti o umrljivosti vsled cepljenja.

Tudi predsednica AFŽ v Globoki, tov. Kramberger Ivica, širi take vesti. Tako je izjavila, da se ne pusti cepiti proti tuberkulozi, ker je nekje na vlaku sišala, da s cepljenjem zdravnik prenašajo bolezen iz bolnega človeka na zdravega.

Tov. Krambergerieva bi kot predsednica AFŽ in odbornica KLO morala pač bolj zaupati ljudski oblasti in bi morala s svojim delom dajati vzgled ostalim, ne pa, da samo širi take škodljive besede.

Soboški pionirji so na letovanju

Prva skupina naših pionirjev je odšla na letovanje v pionirsko kolonijo v Slovensko Bistrico. Od teh je 80% pionirjev iz terena in 20% iz M. Sobote. V glavnem so odšli otroci sindikalno šibkih staršev in tisti, ki so potrebni okrevanja. Tri tedne ostanejo na letovanju in potem bodo odšla druga skupina. Z njimi so odšli naši mladinci in mladinke, ki bodo ves čas bivanja skupaj živeli s pionirji. Nekateri pionirji so odšli v republiška letovališča na morje in v ... kot so to določili zdravniki.

stavracija sedaj redno dobiva mleko in moko.

Po vaseh se je ustanovilo 15 aktivov, ki skrbijo za redno oddajo mleka. V Ižakovcih se je oddaja mleka že dvignila na 95%. V »Tednu matere in otroka« so bili v številnih vaseh roditeljski sestanki, ki so dali mnogo pobude za nadaljnje sodelovanje med starši in šolo. Žene so vložile mnogo truda pri organiziranju razstav po šolah. V »Tednu matere in otroka« je bilo prirejenih 24 pionirskih sejmov in 40 izletov pionirjev. Najbolj uspeh izlet je bil iz Beltincev in Radence, ki se ga je udeležilo 35 mater in 85 otrok.

Organizacija AFŽ je priredila številna zdravstvena predavanja. Obiskovalke pa so obiskale vse otrokeshote v okraju. Babica iz Sodšincev je imela predavanje pri ciganih. Uspeh tega je bil, da so cigani prebelili svoje hiše.

Žene murskosoboškega okraja so se v »Tednu matere in otroka« razgibale zlasti v vprašanju vzgoje otrok. To se vidi predvsem v odpiranju novih Domov igre in dela in otroških igrišč. Najlepši primer imamo v Krogu, kjer so žene vložile mnogo truda, da bi odprle otroško igrišče. Na seminar v Mursko Soboto so tudi že pošle tovarišice, ki bi čuvale otroke. Toda vse delo v tej vasi je zavrla učiteljica, ki ni hotela dati na razpolago za otroško igrišče šolskega dvorišča in je izjavila, »da ima otrok že čez glavo«. Enak primer je v Moščancih, kjer so bile žene pripravljene očistiti in pripraviti sobo, ki stoji sicer prazna za občibanove koticke vendar se učiteljica ni strinjala s tem.

Mestni kino v Murski Soboti predvaja: od 7. julija do 9. julija jugoslovanski film »Zastava« in od 11. do 13. julija sovjetski film »Prva plesalka«.

Z našo mrežo smo ujeli vse resnične, a resele

Ista p.sem...

Miting! Kje je miting? Kdo ima miting?

To se rado sliši med Sobočanci. Ob takih prilikah slišiš... »bo kaj pijače?«

»Pijača bo, tudi klobase bomo ime...«

No véasih se kateri tudi spomni na kulturni program ali kaj sličnega, drugače pa je glavno pijača in jedaja.

Ob takih prilikah oživi nenadoma, sicer tihi in zeleni park. Iz kotljev se kadri in zaudarja po klobasah. Čez kakšno uro zaigra tudi godba. Ljudje se radostno gnetejo, bijejo in preklinjajo brez vsakega reda okoli stojnic in hlastno segajo po vinu, pivu, hrenovkah in drugih dobrotah ne oziraje se na visoke cene. Neneadoma se nekje izza omizja oglasi pesem, sicer ne ubrani glasovi, toda pojo z sproščenih grl. Ure minevajo in mračni se že. Iz parka se oglašajo vse močnejše rjovenje in hrup. Gornji del zelenih nasadov se spremlja v veliko in obsežno stranišče pod milim nebom. Sledi (kar celo noč), rjovenje po ulicah in ponekod je b. t. ka vroča lila. Jutro, ki sledi, najde pomandrani park, onesnažen s papirjem in vsemogočimi odpadki. Iz za miz se pobirajo in gugajo zaostali pijači.

Čez kakšen dan se pojavi v časopisu...

... Imeli smo zopet kulturno prireditev z mitingom!

Koliko ima ljudstvo od teh, vedno ponavljajočih nekulturnih mitingov koristi — vam bodo prireditelji in zato merodajni faktorji »prosvete« povedali.

Drobne vesti

Iz Cankove

Na sedemletki v Cankovi se je letos prijavilo k mali maturi 15 dijakov, od katerih je 11 z uspehom opravilo izpit, 4 pa imajo v jeseni popravni izpit.

Večina maturantov bo nadaljevala študij na srednjih strokovnih in vojaških šolah. Ogledjmo si kakšne poklice so si prvi mali maturanti izbrali: 5 jih gre na učiteljske, 2 v vojaške šole, 2 na gradbeni tehnikum, 1 v kmetijski tehnikum in 1 v tehnično srednjo šolo.

Iz Gor. Lendave

Ob zaključku šolskega leta so člani KLO v Gor. Lendavi priredili dijakom sedemletke prirčno slovesnost. Tajnik KLO je otrokom in staršem najprej prikazal razliko med šolo v stari Jugoslaviji in danes ter pozval dijake, naj se pridno uče. Najboljše pionirje je član KLO obdaril s knjižnimi nagradami. Za najboljše dijake so pripravili zakusko, na katero so bile povabljeni tudi člani AFŽ, ki so med letom na šoli požrtnovalno skrbele za mlečno kuhinjo. S starši in otroci so si na to ogledali razstavo šolskih nalog in izdelkov.

Iz Černelavec

Telovadno društvo »Ledava« je doseglo v svojem dosedanjem delu že lepe uspehe. Člani društva so si s prostovoljnimi delomi uredili travnik, ki ga lahko uporabljajo za telovadbo

Dobra zamenjava

V prodajalnici kmečke delovne zadruge v Dolnji Lendavi so bile v prosti prodaji aktovke. Prišla je tovarišica, ki dela na Okrajnem sindikalnem svetu in je zahtevala eno.

»Sa, vi ste jo že dobili!« ji je dejal poslovodja tovariš Kočar. »Za brata bi rada, ki gre na tečaj. Pa saj so vendar v prosti prodaji?« — »Bile so v prosti prodaji, pa jih nimamo več.« dobi tovarišica odgovor. »Toda čuj-te,« nadaljuje poslovodja, »če dobim od vas otroški voziček, dobite vi aktovko.« (Prav tedaj je Okrajni sindikalni svet prejel nekaj otroških vozičkov.) »Ne, v tako trgovino pa se ne spuščam,« odgovori začudeno tovarišica in hoče oditi. Tedaj pa po tegne poslovodja izpod pulta aktovko in jo da tovarišici z izgovorom, da ima toliko dela, da je pozabil na aktovke pod pultom...

Potreben je letnega dopusta

Ondan stopim v trgovino Kmetijske zadruge v Dolnji Lendavi. Prazna. Ozrem se naokrog, pogledam za pult — nikogar. Kar naenkrat pa trrrooop, za menoj ropot in ko se ozrem stoji pred menoj presenečeni poslovodja. Na roki in licu se mu še poznajo sledovi pulta. Lesena postelja je pač trda!

Pogledam po trgovini. Ali res ni v delovnem času v trgovini nobenega dela? Trgovina je prašna in nepopravljena, niti najmanj podobna pravi socialistični trgovini. Ali bi ne bilo boljše v tem času trgovino spraviti v red?

in za nogometne igre. Saj je v društvu najbolj delavna prav nogometna sekcija. V telovadno društvo »Ledava« je poleg mladine iz Černelavec vključena tudi mladina iz sosednje vasi Kupšinci, ki je zelo delavna. Lepo bi bilo, če bi društvo priredilo svoj fizikalni dan, kjer bi mladina pokazala uspehe svojega dela. Mladina v tej vasi, ki si je že enkrat priborila prvo mesto kot najboljši aktiv v Sloveniji in z njim prehodno zastavo, naj s tem delom tudi nadaljuje.

Pišejo nam, da bi radi igrali

Mladina iz Černelavec in Veščice je ustanovila šahovsko sekcijo. Množičnost, katero so tukaj dosegli je pohvale vredna, saj je edini primer v okraju Murska Sobota. Mladina je izvedla šahovski turnir in brzoturnir in oblastni šahovski odbor jim je podelil 6 šahov. Krivda, da je igra-nje šaha v poslednjem času v tem društvu prenehalo, leži predvsem na vodstvu šahovske sekcije, ki ne izvršuje svojih dolžnosti.

Sedaj ko šahovska sekcija razpolaga z zadostnim številom šahov, naj bi vodstvo sekcije pobrigalo, da v igr pritegnejo vse mladince v teh vaseh.

NEW YORK. — Po uradnih podatkih je znašalo število brezposelnih v ZDA junija letos 5.584.000. V primeri s prejšnjim mesecem se je število brezposelnih povečalo za 327.000. Obenem pa se je povečalo tudi število zaposlenih, ki je znašalo 10. junija več kot 61,5 milijona. Okoliščina, da se kljub povečanju zaposlenosti povečuje tudi število brezposelnosti, pomenjuje ameriški statistični urad s tem, da je na delovnem trgu velik dotok absolventov srednjih in visokih šol.

Gradnja spomenika padlim borcem po polzevo napreduje

Organizacija Zveze Borcev ljutomerskega okraja je sprejela sklep, da s pomočjo ostalih množičnih organizacij postavi v Ljutomeru spomenik padlemu heroju Janezu Kavčiču-Nandetu ter drugim borcem, ki so dali življenje domovini.

Gradnja tega spomenika pa na žalost slabo napreduje. Stroški gradnje bodo znašali pol milijona dinarjev, toda organizacija ZB je dosedaj nabrala samo 18.000 din prostovoljnih prispevkov. Člani sindikalnih podružnic in drugih množičnih organizacij mesta Ljutomera, so se obvezali, da bodo vsak teden delali pri gradnji. Pohvaliti je potrebno člane podružnic OZKZ in železnidarjev, ki se udarniškega dela redno udeležujejo. Nikakor pa ni mogoče razumeti tovarišev v Narodni banki in v tovarni usnja, ki so sodelovanje odpovedali. Tudi člani sindikalnih podružnic pri OLO, bi lahko pokazali več aktivnosti. Tako pa se je zgodilo, da so uslužbenci kmetijskega poverništva prispeli na delo za pol ure, nakar zopet odšli. Tudi nekatere frontne organizacije bi lahko več pripomogle. Tov. Senčar, sekretar tretjega mestnega rajona Fronte se izgovarja, da frontovci ne morejo sodelovati ker imajo obilo dela na polju in da jih ne more »vleči,« na učarniško delo itd.

Če hočejo člani množičnih organizacij do roka, t. j. do 21. julija postaviti spomenik, bodo morali resneje pristopiti k delu. ZB pa bi s pomočjo raznih prireditev ter s pomočjo množičnih organizacij in društva izboljšala kritje izdatkov za spomenik.

Še ena o pionirih iz Dol. Lendave

Šolski otroci v dolnelendavskem okraju so doslej zbrali preko 1500 kg starega papirja, in sicer v Odrancih 100 kg, v Gaberju in Dolini 80 kg, v Dobrovniku 50 kg itd. Največ so nabrali v šoli v Črensovcih. Za oddajo imajo pripravljene 230 kg papirja. Težji akciji se je še priključil tudi KLO in nabral 300 kg papirja.

Zbiranje se še nadaljuje, potrebno pa je, da okrajni magazin v tej akciji tesneje sodeluje, ker dosedaj je delal le zbiralec tov. Lazar.

FIZKULTURA

Nogometna tekma Garnizija Ptuj—Ljutomer 6:3

25. junija je bila v Ljutomeru odigrana prijateljska nogometna tekma med Garnizijo Ptuj in domačim moštvom. Zaslužno je zmagala Garnizija z rezultatom 6:3 (2:2).

Rezultat odgovarja poteku igre. Ljutomerčani so igrali precej slabo, posebno v drugem polčasu. Garnizija je tehnično prekašala domače moštvo, ki se v prvih 15 minutah ni moglo znajti. Taktična napaka domačega moštva je bila v tem, da so preveč igrali preko krila, kar velja zlasti za desno krilo. Kljub porazu, pomeni igra za domače moštvo uspeh, ker je moštvo Garnizije eno izmed najboljših moštev v Sloveniji.

Sodnik ni prisodil domačim enega gola, čeprav ga je domače moštvo doseglo popolnoma pravilno. Sodil je tovariš iz Garnizije.

Po domovini

Nad 2500 mladincev in mladink pride letos julija iz raznih držav v Jugoslavijo na mladinske delovne akcije. Največ jih pride iz Francije, pridejo pa tudi iz Anglije, Danske, Nizozemske, Norveške, Švedske, Združenih držav Amerike, Argentine in še drugih držav. Največ jih bo delalo v študentskem mestu v Zagrebu, kjer bo stanovalo in se učilo, ko bo mesto gotovo, nad 25.000 dijakov. Informbirejenci bi radi odhod mladine preprečili, mladina pa se ne da ovirati in hoče na licu mesta spoznati resnico o nas.

Zenica v Bosni, naš največji kovinarski gigant se prenestano širi. Delavci polagajo v delo ogromne napore, da bo proizvodnja jekla in drugih izdelkov po planu izvršena. Sedaj gradijo že četrto Martinovo peč in druge ogromne 150 ton težke premakljive peči, v katerih bo plinska kurjava razgrela jeklo od 1500 do 1800 stopinj Celzija. Pri tej temperaturi se jeklo topi. Gradijo tudi visoke peči, ki bodo imele štirikrat večjo zmogljivost od že obratujoče visoke peči v Čapragu na Hrvaškem, kjer pridobivamo surovo železo.

70.000 prašičev bodo letos spitali na državnem posestvu v Belju. Zelanji je Belje dalo 430 vagonov masti. Poleg Belja pa pitajo tudi pitališča v Osijeku, Vinkovcih, Cerni in Zupaniji 10.000 prašičev. Kmečke obdelovalne zadruge v osiješki oblasti bodo po planu letos spitalo 20.000 prašičev. Na beljskem posestvu so uvedli nov način pisanja, takozvani eksplozivni sistem. V 4 in pol mesecih zredijo na ta način prašiča od 60 kg na približno 150 kg.

»VESELJEK DOSTRUJAM DOŠILJ!!
NA UATRAH JE RAZEN
NASLOVNE DOŠTE
OZNAČENA TUDI
ULICA IN NIŠNA
ŠTEVILKA!

Po svetu

TOKIO. — V Tokiju je zgorel slavni »tali paviljon«, ki je mojstrsko delo arhitekture na Vzhodu. Zgrajen je bil že v XIV. stoletju.

RIM. — Kakor piše italijansko časopisje, je prišlo nad 20 odstotkov zaradi tatvine aretiranih oseb v prvih petih mesecih t. l. zapor »na lastno željo«. Časopis »Toscana Nuova« piše, da je okrog 15.000 zaprtih oseb izjavilo na policiji, da so uprizarili »demonstrativne tatvine« samo, da bi prišli v zapor, ker so v nezgodnem gospodarskem položaju. Samo v Rimu se povprečno dve osebi priključijo policiji zaradi namišljenih zločinov, da bi si vsaj za krajši čas zagotovili brezplačno »stanovanje in hrano«.

RABAT. — Pri trčenju potniškega avtobusa in tovornega kamiona je bilo ubitih 14 ranjenih pa 17 ljudi. Nesreča se je zgodila na cesti proti Fezu. Številni potniki so živi sporeli zaradi ognja, ki je izbruhnil na ostankih potniškega avtobusa.

DUNAJ. — Na Dunaju je bila zadnjega leta vročina kot je ne pomnijo že sto let. 1. uri popoldne so imeli 35,5 stopinj Celzija ob 15,30 pa 37,2 stopinj Celzija v senci. Na soncu se je dvignila temperatura celo do 37 stopinj Celzija.